

מסורת הש"ס

כל הבשר פרק שמיני חולין

קמ.

עין משפט
נר מצוה

א מ"י פ"ע מהלכות
מחלוקת אסורות הל'
יב סמג לאוין קמא טו"ע
י"ד סי' 5 סעיף א'
בא ב מ"י פ"ו מהל'
מ"א הלכה ו ועי'
בשגות וזמ"מ סמג לאוין
קמ טו"ע י"ד סי' עג
ס"א:
בב ג מ"י שם הל' ו: י

רבינו גרשום (תמשך)

היינו דאמר ר' נראין דברי
ר' יהודה בהא. כלומר
בשלא ניער בתחלה אלא
לבסוף (כלומר) דבצע
ופלט לבסוף נחטט ממנו
האיסור ואי"נ דלבסוף
נחטט ממנו אסור דקסבר
אפשר לטחוטט אסור ודברי
חכמים בשניעיר מתחלה
ועד סוף דלא בלע ולפיכך
צריך שיתן טעם החלב
שנפל על החתיכה אחת
בכל החתיכות ואם לא
נתן טעם בכל החתיכות
לא אמרינן חתיכה עצמה
נעשית בבילה דלא הוה
לחן פנאי לבלוע איסורא
אלא אי אמרת אפשר
לטחוטט דברי הכל אסור
כלומר דרבנן סבירא להו
כר' יהודה דאפשר לטחוטט
דאסור רבנן מאן דבר
שמייהו לענין אפשר
לטחוטט כיון דרבנן כר'
יהודה סבירא להו לענין
אפשר לטחוטט דאסור
(ו)דלא מיייר במין ומינו
אלא באפשר לטחוטט
נימא נראין דברי ר'
יהודה בשלא ניער מתחלה
אלא לבסוף ולא נראין
דברי ר' יהודה בשניעיר
מתחלה ועד סוף דלא
בלעה החתיכה ולא נעשית
בחתיכה של בבילה וה"ה
לרבנן דלא פליגי באפשר
לטחוטט אלא ודאי באפשר
לטחוטט פליגי לפיכך אמר
נראין דברי ר' יהודה
בהא ודברי חכמים בהא:
הכלל קורעו ומוציא את
חלב. כלומר לענין ביטול
בפני עצמו:

א' (ל' אפי' ניער בסוף ולא
תחלה או כיסה בסוף ולא
כיסה תחלה) אף דכבר נלע
מתחלה מותר כיון דלכסוף
וכי' (ג) נמלה דל"ל ולא
מיייר אלא במין ממנו ולא
באפשר לטחוטט.

נראין דברי ר' יהודה ואין נראין מבעיא ליה. תימה לימא דכ"ע
מין צמינו לא צטיל וה"ק נראין דברי ר' יהודה לחכמים
בשלא ניער בתחלה אלא בסוף שחכמים לא נחלקו עליו אלא
כשניעיר מתחלה ועד סוף דכי האי גוונא משני לעיל בפרק קמא (דף
יב.) גבי אכדו לו גדייו ומרגנוליו

ובפרק המוכר את הספינה (ב"ב דף
עט.) גבי צור ושוזן ובכמה דוכמין
ויש לומר דלא קאמר אלא היכא דלא
אפשר ליה למימר צענין אחרים:
הלכ' קורעו ומוציא את דמו לא
קרעו אינו עובר עליו. פירש
צקונטרס צמין כרימות (דף כג.) מוקי
לה בלע עוף דלאן צדמו כית אכל
בזהמה חייב כרת אם לא קרעו לאחר
צשולו ואי אפשר לומר דן דצהדיא
אמרינן דהקומץ רבה (מנחות דף כא.)
דס שצשולו אינו עובר עליו אם אכלו
והא דמוקי לה צפ' דס שמיטה (כרימות
דף כג.) בלע עוף משום דכלל ענין
קמני מתנינן דלוי עובר עליו צין חי
צין מצושל ומה שפירש צקונטרס דבשר
הלצ אינו נאסר שהלצ חלק הוא ואינו
בולע דהיי אמרינן בפסחים (דף עז.)
שאני לצ דשעי אומר ר"ת דאין דקמני
על זה לעשות מעשה דחייב צעלמא
הוא צפ' כי"ד לולין (פסחים דף עז.)
דהוה צעי למיפשט מנייה דאמרינן
כצולעו כן פולטו מדקמני קורעו לאחר
צשולו ודמי שאני לצ דשעי אכל למאי
דמסיק כצולעו כן פולטו חו לא
אמרי' דשעי ולא בלע וקורעו לאחר
צשולו היינו לאחר צלייתו דייך ציה
כצולעו כן פולטו שהדס נופל לחוץ
אכל צקדרה אסור ולא אמרינן דשעי
ולא בלע:

אין

אם השאר אפילו הן אלה מפני שהן
טעם ככולן דמין צמינו נמי צטיל ורבי
וקבלה טעם האיסור ולשמה לא ניער יפה לא חיישין ורואה אני את דברי המתירין כשניעיר בתחלה
ולשמה לא ניער לא חיישין ואין אני רואה היתר אפילו באחרות בשלא ניער בתחלה אלא בסוף דנעשת אסור מתחלה ואוסרת בסוף
את חזרותיה במשהו דמין צמינו לא צטיל: **האי מאי אי אמרם בשלמא צמין צמינו.** כולם מודים דלא צטיל ובחתיכה קמייתא שרי רבנן
משום דאפשר לטחוטט מותר ועד שתמן דקמני אטיפה קאי: היינו. דשייך למימר נראין דברי חכמים המתירין כשניעיר בתחלה דלא
בלעה: **אלא אי אמרם אפשר לטחוטט לרבנן נמי אסור.** והאי דקשרו רבנן צין שניעיר בתחלה וצין שלא ניער בתחלה אשארף הוא
דקשרו ומשום דמין צמינו צטיל ועד שתמן דקמני אחתיכה קאי היכי מני רבי למיתני נראין דברי חכמים כשניעיר והא רבנן נמי אסרי
לה לחתיכה דאית להו גורה שמא לא ניער יפה ורבי מדמלי טעמא דהיתר כשניעיר מכלל דשרי אף בקמייתא נעשית דלא בלעה
ואין נראין לו זה לא דברי רבי יהודה האוסר ככולן ולא דברי חכמים המתירין באחרות ואוסרין מיהא בראשונה ואם צא רבי להשמיענו
דמין צמינו לא צטיל ועוד דלא חיישין לשמה לא ניער יפה הכי איציעי ליה למיתני נראין דברי רבי יהודה שאוסר ככולן בשלא ניער
בתחלה אלא ניער בסוף דכיון שקבלה הטעם ונאסרה אוסרת חזרותיה ככל שהוא דמין צמינו לא צטיל ואין נראין דבריו כשניעיר
דליוה מושם לשמה לא ניער יפה ואוסרת כולן דכיון דניער לא חיישין להכי ואף בראשונה מותרת ומדקאמר נראין דברי חכמים
מכלל דרבנן בקמייתא נמי שרו ועד שתמן אטיפה קאי וקסברי אפשר לטחוטט מותר ולא נעשית החתיכה בלעה: **והו לא מיידי.** אין
לשנות את הסוגיא. והשתא דקם ליה רבי צשיטמיה דר' יהודה דאפשר לטחוטט אסור ורבי יוחנן ורבי חנינא נמי כוותיה סברי [קמ].
אע"ג דאפילו עניייה שמואל ור"ל [שם] הא אמרינן צאקסרי צמקוס רב ליתא[ם] וכן לגבי רבי יוחנן ליתא[ם] וצבדינן [כרבי יהודה צין
צטיפס חלב שנפל על החתיכה ולא ניער יפה זה כרי ליתן טעם באותה חתיכה וצין בחלב הדצוק בחתיכת צשר ויש צו ליתן טעם
זה ואפילו אין צו כית דהוי חלי שיעור אסור מן התורה והחתיכה עצמה נעשית בלעה ואין מועילין שאר החתיכות לצטלה דכולן נאסרות
ואפילו הן אלה דבהא נמי קיימא לן כרבי יהודה דמין צמינו לא צטיל דהא קם ליה רבי צשיטמיה ורבי שמואל נמי צשיטמיה קיימי
דריב ושמואל דאמרי תריווייהו [ע"ז עג:] כל איקורין שצבורה צמינו צמשהו ותינא כומייהו צמקסת עבודה זרה (שם) ואע"ג דאפילו עלייהו
רבי יוחנן ור"ל התם ותינא נמי כוותיהו שמעינן לאצ"י ורצא דצתראי הוו דקמו כרצ ושמואל דאיתמר חלא לגו חמרא כו' צמקסת
עבודה זרה (דף סו.) ובפסחים (דף ג.) נמי פסק רצא הלכתא כרצ דמין צמינו צמשהו דאמר רצא הלכתא חמץ צומנו צין צמינו צין
שלא צמינו צמשהו ומפרשין טעמא צמינו צמשהו רצ לטעמיה דאמר כל איקורין שצבורה צמינו צמשהו ובשלא צמינו גור רצ צמחן אטו מינו
משום דלא צבלי אינשי מיינה ואתו ללולוי ציה שמע מיינה צתרויהו הלכה כר' יהודה צין צמשהו לטחוטט אסור וכולה נעשית בלעה צין צמין
צמינו לא צטיל אכל אם יש צרובט לצדו יותר מששים בכל החתיכה שקבלה את הטעם הרוטצ מצטלה ומשליכה וכולן מותרות דבהא אפי'
רבי יהודה מודי דכל מין ומינו ודבר אחר סלק את מינו כמי שאינו ושאינו מינו רבה עליו ומצטלו. ואית ספרים דמתניא צה איפכא אמר רבי
נראין דברי רבי יהודה כשניעיר וכסה כו' ולא אפשר לאוקמא דא"כ כולהו מודו בקמייתא דאקסרה דכיון דמוקי פלוגתייהו נמי בשלא ניער כלל א"כ
על כרחק לרבנן נמי קמייתא אסורה דהא בלע ולא פלט ואין כאן מחלוקת אלא באחריות ולא איירי באפשר לטחוטט מיידי הילכך לא גרסינן לה:
בתנ"י לא קרעו אינו עובר. על אכילתו ללקות ולא על צשולו דלאו חלב מקרי. ובגמרא [ע"ז] מפרש אי איכא מיהא איקורא דרבנן או לא:
הלכ' קורעו ומוציא את דמו לא קרעו אינו עובר עליו. להיות בכרת וצמין כרימות (דף כג.) מוקים לה בלע עוף שאין צדמו כית אכל בזהמה
חייב כרת אם לא קרעו לאחר צשולו אכל צשורו אינו נאסר שהלצ חלק הוא ואינו בולע והכי נמי אמרינן בפסחים (דף עז.) שאני לצ דשעי: **בב' אמר**

ופרכין מכלל דר' יהודה סבר כי ניער כו'. נמי אסרי מדקאמר
רואה אני דברי ר' יהודה בשלא ניער בתחלה אכל אינו רואה את מה
שהוא אוסר אף כשניעיר מכלל דאיהו אף כשניעיר אסר מדלא קמני
אמר רבי לא אמר ר' יהודה אלא בשלא ניער: **הא לא בלעה.** חתיכה

מכלל דר' יהודה סבר כי ניער מתחלה ועד
סוף וכסה מתחלה ועד סוף אסור אמאי
הא לא בלע כלל אימא לא ניער יפה יפה
ולא כסה יפה יפה אמר מר ודברי חכמים
כשניעיר וכסה מאי ניער ומאי כסה אילימא
ניער בסוף ולא ניער בתחלה וכסה בסוף
ולא כסה בתחלה האמרת נראין דברי ר'
יהודה בהא אלא ניער מתחלה ועד סוף
וכסה מתחלה ועד סוף מכלל דרבנן סברי
ניער בסוף ולא ניער בתחלה כסה בסוף ולא
כסה בתחלה מותר אלמא קסברי אפשר
לסוחטו מותר א"ל רב אחא מדיפתי לרבינא
ממאי דבאפשר לסוחטו פליגי דלמא אפשר
לסוחטו דברי הכל אסור והכא במין צמינו
קא מיפלגי ורבי יהודה לטעמיה (ד' דאמר מין
במינו לא צטיל ורבנן לטעמייהו דאמרי מין
במינו צטיל האי מאי אי אמרת בשלמא
דרבנן במין צמינו הכא כרבי יהודה סבירא
להו ובאפשר לסוחטו פליגי היינו דקאמר רבי
נראין דברי רבי יהודה בהא ודברי חכמים
בהא אלא אי אמרת אפשר לסוחטו דברי
הכל אסור והכא במין צמינו קמיפלגי האי
נראין דברי ר' יהודה ואין נראין מבעי ליה[ם] ותו
לא מיידי: **בתנ"י** אהכל קורעו ומוציא את
חלב לא קרעו אינו עובר עליו ב"הכל קורעו
ומוציא את דמו ילא קרעו אינו עובר עליו: **בב' אמר**

אם השאר אפילו הן אלה מפני שהן
טעם ככולן דמין צמינו נמי צטיל ורבי
וקבלה טעם האיסור ולשמה לא ניער יפה לא חיישין ורואה אני את דברי המתירין כשניעיר בתחלה
ולשמה לא ניער לא חיישין ואין אני רואה היתר אפילו באחרות בשלא ניער בתחלה אלא בסוף דנעשת אסור מתחלה ואוסרת בסוף
את חזרותיה במשהו דמין צמינו לא צטיל: **האי מאי אי אמרם בשלמא צמין צמינו.** כולם מודים דלא צטיל ובחתיכה קמייתא שרי רבנן
משום דאפשר לטחוטט מותר ועד שתמן דקמני אטיפה קאי: היינו. דשייך למימר נראין דברי חכמים המתירין כשניעיר בתחלה דלא
בלעה: **אלא אי אמרם אפשר לטחוטט לרבנן נמי אסור.** והאי דקשרו רבנן צין שניעיר בתחלה וצין שלא ניער בתחלה אשארף הוא
דקשרו ומשום דמין צמינו צטיל ועד שתמן דקמני אחתיכה קאי היכי מני רבי למיתני נראין דברי חכמים כשניעיר והא רבנן נמי אסרי
לה לחתיכה דאית להו גורה שמא לא ניער יפה ורבי מדמלי טעמא דהיתר כשניעיר מכלל דשרי אף בקמייתא נעשית דלא בלעה
ואין נראין לו זה לא דברי רבי יהודה האוסר ככולן ולא דברי חכמים המתירין באחרות ואוסרין מיהא בראשונה ואם צא רבי להשמיענו
דמין צמינו לא צטיל ועוד דלא חיישין לשמה לא ניער יפה הכי איציעי ליה למיתני נראין דברי רבי יהודה שאוסר ככולן בשלא ניער
בתחלה אלא ניער בסוף דכיון שקבלה הטעם ונאסרה אוסרת חזרותיה ככל שהוא דמין צמינו לא צטיל ואין נראין דבריו כשניעיר
דליוה מושם לשמה לא ניער יפה ואוסרת כולן דכיון דניער לא חיישין להכי ואף בראשונה מותרת ומדקאמר נראין דברי חכמים
מכלל דרבנן בקמייתא נמי שרו ועד שתמן אטיפה קאי וקסברי אפשר לטחוטט מותר ולא נעשית החתיכה בלעה: **והו לא מיידי.** אין
לשנות את הסוגיא. והשתא דקם ליה רבי צשיטמיה דר' יהודה דאפשר לטחוטט אסור ורבי יוחנן ורבי חנינא נמי כוותיה סברי [קמ].
אע"ג דאפילו עניייה שמואל ור"ל [שם] הא אמרינן צאקסרי צמקוס רב ליתא[ם] וכן לגבי רבי יוחנן ליתא[ם] וצבדינן [כרבי יהודה צין
צטיפס חלב שנפל על החתיכה ולא ניער יפה זה כרי ליתן טעם באותה חתיכה וצין בחלב הדצוק בחתיכת צשר ויש צו ליתן טעם
זה ואפילו אין צו כית דהוי חלי שיעור אסור מן התורה והחתיכה עצמה נעשית בלעה ואין מועילין שאר החתיכות לצטלה דכולן נאסרות
ואפילו הן אלה דבהא נמי קיימא לן כרבי יהודה דמין צמינו לא צטיל דהא קם ליה רבי צשיטמיה ורבי שמואל נמי צשיטמיה קיימי
דריב ושמואל דאמרי תריווייהו [ע"ז עג:] כל איקורין שצבורה צמינו צמשהו ותינא כומייהו צמקסת עבודה זרה (שם) ואע"ג דאפילו עלייהו
רבי יוחנן ור"ל התם ותינא נמי כוותיהו שמעינן לאצ"י ורצא דצתראי הוו דקמו כרצ ושמואל דאיתמר חלא לגו חמרא כו' צמקסת
עבודה זרה (דף סו.) ובפסחים (דף ג.) נמי פסק רצא הלכתא כרצ דמין צמינו צמשהו דאמר רצא הלכתא חמץ צומנו צין צמינו צין
שלא צמינו צמשהו ומפרשין טעמא צמינו צמשהו רצ לטעמיה דאמר כל איקורין שצבורה צמינו צמשהו ובשלא צמינו גור רצ צמחן אטו מינו
משום דלא צבלי אינשי מיינה ואתו ללולוי ציה שמע מיינה צתרויהו הלכה כר' יהודה צין צמשהו לטחוטט אסור וכולה נעשית בלעה צין צמין
צמינו לא צטיל אכל אם יש צרובט לצדו יותר מששים בכל החתיכה שקבלה את הטעם הרוטצ מצטלה ומשליכה וכולן מותרות דבהא אפי'
רבי יהודה מודי דכל מין ומינו ודבר אחר סלק את מינו כמי שאינו ושאינו מינו רבה עליו ומצטלו. ואית ספרים דמתניא צה איפכא אמר רבי
נראין דברי רבי יהודה כשניעיר וכסה כו' ולא אפשר לאוקמא דא"כ כולהו מודו בקמייתא דאקסרה דכיון דמוקי פלוגתייהו נמי בשלא ניער כלל א"כ
על כרחק לרבנן נמי קמייתא אסורה דהא בלע ולא פלט ואין כאן מחלוקת אלא באחריות ולא איירי באפשר לטחוטט מיידי הילכך לא גרסינן לה:
בתנ"י לא קרעו אינו עובר. על אכילתו ללקות ולא על צשולו דלאו חלב מקרי. ובגמרא [ע"ז] מפרש אי איכא מיהא איקורא דרבנן או לא:
הלכ' קורעו ומוציא את דמו לא קרעו אינו עובר עליו. להיות בכרת וצמין כרימות (דף כג.) מוקים לה בלע עוף שאין צדמו כית אכל בזהמה
חייב כרת אם לא קרעו לאחר צשולו אכל צשורו אינו נאסר שהלצ חלק הוא ואינו בולע והכי נמי אמרינן בפסחים (דף עז.) שאני לצ דשעי: **בב' אמר**

א) [לעיל ק. וש"נ].
ב) [נסקה ל: וש"נ].
ג) [פ"י הדד של צהמה
ערוך]. ד) פסחים ע"י:
כרימות כב. (ה) [נדה כד:].
ו) [נעירין מ:]. ז) [השגת
מוס' ע"י צממא לעיל לו.
ד"ה אמר רבא וכן צמין].
ח) [נע"ע מוס' צ"מ מר.
ד"ה מכלל ומוס' מיה נג.
ד"ה שאלה].

הגהות הב"ח

א) רש"י ד"ה מכלל וכו'
ממירין אותו בשניעיר
בסוף ומשום: (ב) ד"ה
וממאי וכו' אלא שבסוף
חזרה ופלטת:

מוסף רש"י

ותו לא מיידי. אין לזון
אחר דבר זה (סוכה לו):
אין להשיב על כך [בבית
ט. וקדושין כא:] וכו' לילכ
לאקשוי מיידי (ערוךין ק):
אין להקשות עד דבר זה
(ע"ז כב. טו.) דלכא לשטיי
מיידי (סנהדרין צב.) אין
להקיש דבר זה (שם טו.).

רבינו גרשום

מכלל דר' יהודה סבר אפי'
ניער מתחלה כו'. כלומר
מדאמר ר' נראין דברי ר'
יהודה בהא מכלל דר'
יהודה מחמיר טפי ואפי'
ניער כו' מכלל דרבנן סברי
(א) אפי' ניער בסוף דפלט
ואפי' כסה בסוף ולא
ניער בתחלה דבליע ואפילו
כיסה בסוף ולא כיסה
בתחלה מותר כיון דלבסוף
נחטט ממנו האיסור קסברי
אפשר לטחוטט מותר:
ורבי יהודה לטעמי' מין
במינו לא צטיל. כלומר
לפי חתיכה עצמה נעשית
בבילה ואוסרת כל החתיכות
כולן לא צריך ליתן
טעם כל החתיכות כולן
אלא באותה חתיכה והיא
אוסרת חתיכות אחרות
ורבנן לטעמייהו דאמרי
מין במינו בטל לפי'
לא הא אסור עד שיתן
טעם בחתיכת כולן: האי
מאי אי אמרת בשלמא
רבנן דהכא במין ומינו
כר' יהודה סבירא להו
ובאפשר לטחוטט פליגי